Consultări locale cu privire la Planul de răspuns la criza refugiaților pentru anul 2023

Republica Moldova | Octombrie 2022

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

CONSULTĂRI LA NIVEL LOCAL

În scopul de a îmbunătăți răspunsul umanitar și a obține informații fiabile pentru luarea unor decizii-cheie în contextul procesului de planificare a Planului de răspuns la criza refugiaților pentru anul 2023, pe întreg teritoriul țării au avut loc consultări în cadrul forumurilor locale de coordonare a refugiaților.

În cadrul sesiunilor participative s-au reunit diverse grupuri de actori și s-a obținut feedbackul general al acestora cu privire la acțiunile în curs de desfășurare, au fost identificate nevoile, provocările cu care se confruntă aceștia și s-au propus soluții pentru a informa procesul de planificare.

Peste 100 de persoane din cadrul instituțiilor publice, organizațiilor internaționale, ONG-urilor naționale și locale a refugiaților și comunităților gazdă au participat la zece consultări locale în nouă orașe din țară: Chișinău, Ocnița, Otaci, Dondușeni, Bălți, Comrat, Cahul, Căușeni și Ștefan Vodă. Locațiile au fost selectate în baza numărului semnificativ de refugiați prezenți în aceste zone, conform informațiilor colectate prin intermediul programului de asistență în numerar. S-a convenit asupra unei consultări separate cu refugiații romi.

A fost discutată o gamă largă de subiecte relevante pentru răspunsul la criza refugiaților în Republica Moldova, cum ar fi protecția, nevoile de bază, accesul la servicii (sănătate, educație, conectivitate etc.), coeziunea socială și alte subiecte de interes pentru comunitate.

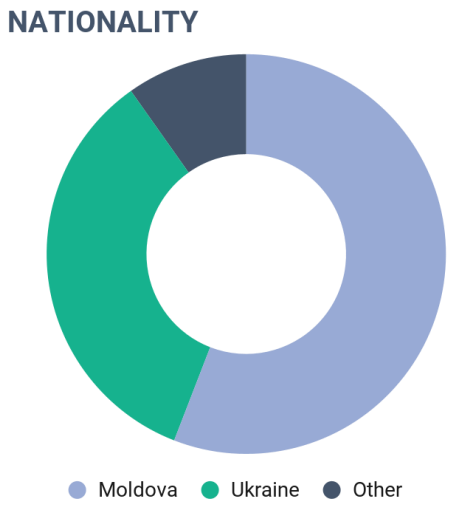

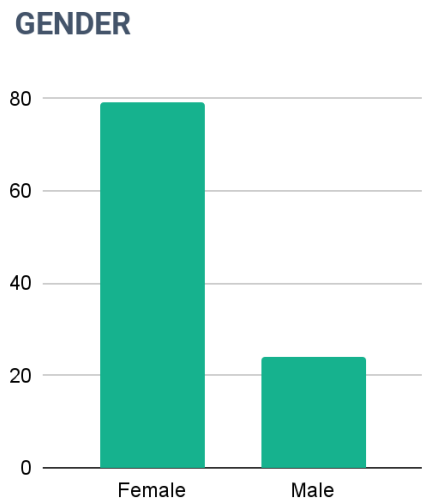

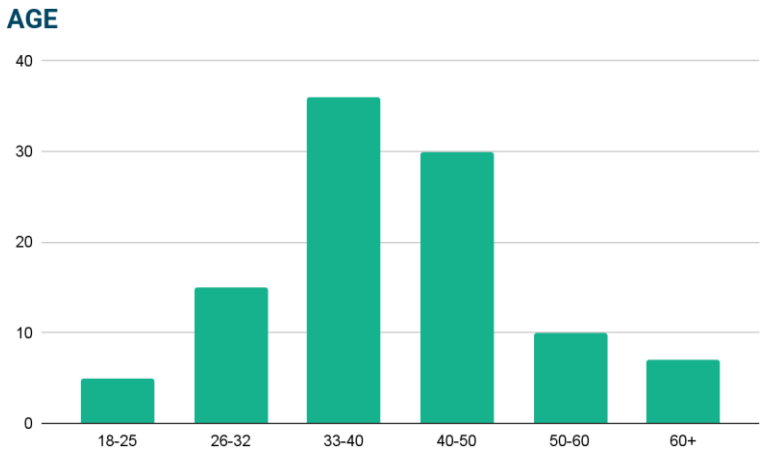

CONSTATĂRI-CHEIE

În majoritatea regiunilor sunt disponibile servicii publice și asistență umanitară. Oamenii sunt foarte recunoscători pentru sprijinul oferit. Totuși, au fost identificate trei provocări principale. Una este legată de furnizarea serviciilor propriu-zise: unele servicii nu acoperă nevoile beneficiarilor, deoarece au resurse limitate pentru a funcționa sau sunt servicii unice, fără posibilitatea de a fi continuate.

În plus, consultările au inclus un exercițiu de cartografiere ce a scos în evidență unde locuiesc refugiații, în ce zone sunt concentrate serviciile, precum și zonele ce nu sunt acoperite în mod corespunzător. Deși există mai multe servicii în orașele principale și în cadrul CCTR, multe dintre acestea nu sunt accesibile anumitor categorii de refugiați, îndeosebi celor care locuiesc în zonele rurale. Mai mult ca atât, în regiuni precum Găgăuzia sau Ocnița, se atestă o prezență limitată a organizațiilor internaționale sau naționale, în ciuda faptului că aici se înregistrează un număr mare de refugiați. În orașe precum Chișinău, cu o concentrație mare de servicii, oamenii sunt cazați în sectoarele Sculeanca, Buiucani, Ciocana, Botanica și Bulboaca, departe de locurile unde se află serviciile umanitare și unde au acces la asistență.

Cea de-a treia provocare este legată de lipsa de informații cu privire la serviciile disponibile în țară.

„Nu dispunem de asistență în regiunea noastră. Facem tot ce putem, dar nu este ușor și nu avem sprijin."

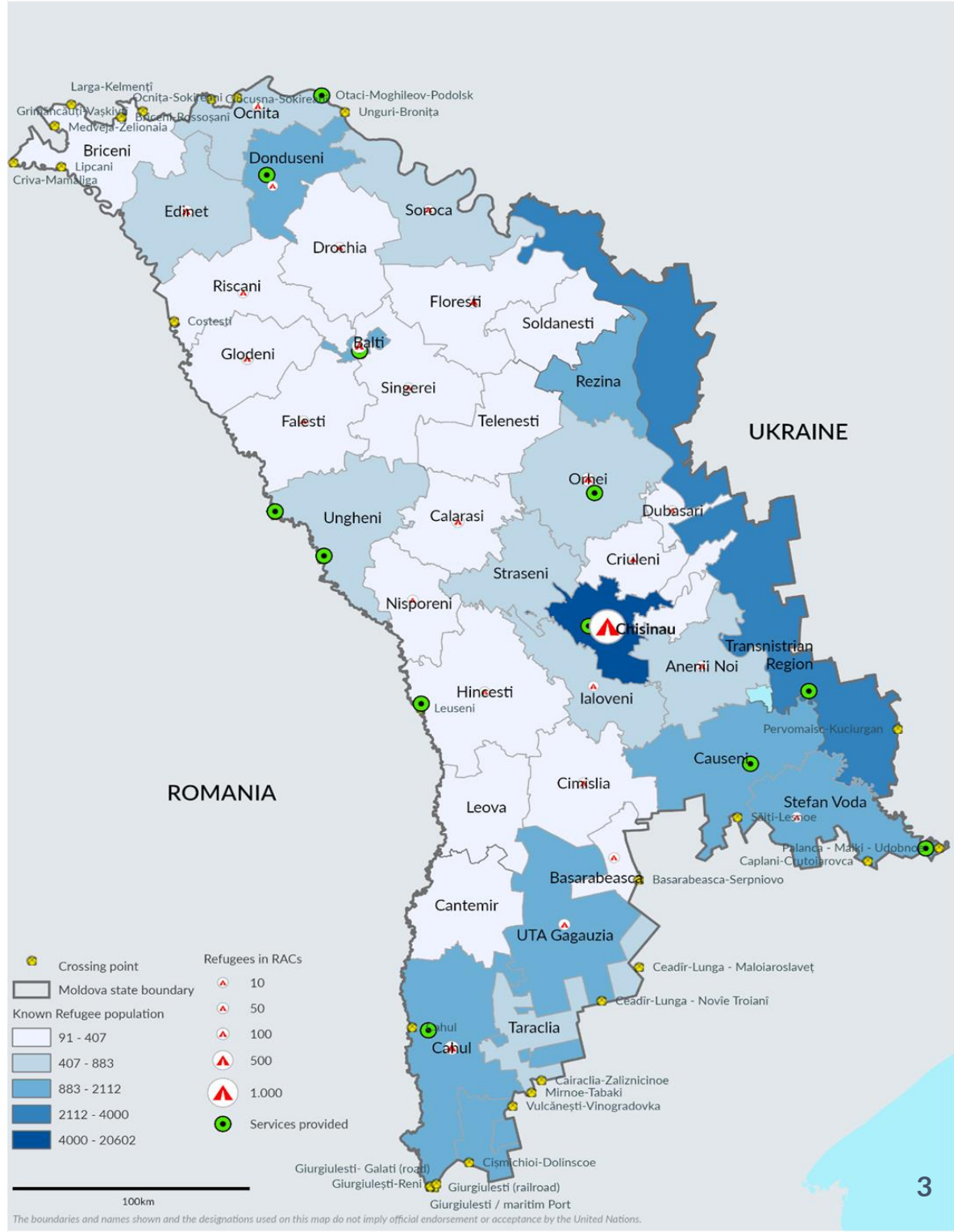

CONSTATĂRI-CHEIE

- Deși în timpul consultărilor au fost abordate unele provocări legate de CCTR, aici sunt acoperite nevoile de bază ale oamenilor. Preocupările imediate sunt legate de venirea iernii și de dinamica din interiorul spațiului. Nevoia urgentă legată de cazare se referă la importanța identificării unor soluții pe termen mediu și lung.

- Conectivitatea reprezintă o barieră pentru accesul la educație, informare și incluziune pe piața muncii. Lipsa dispozitivelor și a spațiilor corespunzătoare, precum și lipsa de Wi-Fi sau o rețea deficitară, îngreunează participarea copiilor la lecții online, la lecții de învățare a limbii, căutarea de oportunități de angajare, munca la distanță sau informarea, mai ales, având în vedere că majoritatea informațiilor sunt diseminate prin mijloace digitale.

- Participanții au recunoscut că nu este ușor să găsești un loc de muncă în țară și că există diferențe semnificative în ceea ce privește salariile și tipul de experiență necesară. Cu toate acestea, majoritatea participanților au fost de acord în ceea ce privește necesitatea de a implementa programe de integrare și de îndrumare pentru ca refugiații să fie angajați în câmpul muncii.

- Refugiații sunt recunoscători Republicii Moldova pentru ospitalitate și sprijin necondiționat, însă, participanții au recunoscut că în comunitate crește tensiunea. Există o percepție generală conform căreia refugiații primesc mai mult ajutor decât moldovenii, pe lângă diferențele lingvistice și culturale ce tensionează relațiile mai e și distribuția inegală a ajutorului în țară, inclusiv disponibilitatea limitată a sprijinului în afara centrelor urbane.

- Sănătatea mintală se numără printre nevoile majore identificate, în special, pentru adulții tineri, persoanele cu nevoi speciale și îngrijitorii acestora, precum și pentru persoanele în vârstă.

© UNHCR/Monica Vazquez

PROTECȚIE

Copii și tineret

Nevoi și provocări identificate

- Tinerii (12 - 17 ani) sunt foarte afectați de strămutare și de schimbările în condițiile lor de viață. Nu există spații sigure pentru ei, nici locuințe sau programe dedicate. Ei se tem de izolare, iar lipsa activităților sociale are consecințe asupra sănătății lor mintale.
- S-a menționat că copiii primesc sprijin și asistență, însă spațiile dedicate pentru activități recreative sunt limitate. Conform participanților sunt necesare mai multe spații și activități de bunăstare psihosocială și de integrare. Copiii sunt implicați strict în activități prevăzute în programul școlar, fără a fi incluse activități care să le promoveze dezvoltarea.
- În unele locații, s-a raportat că copiii separați sau neînsoțiți nu beneficiază de sprijin imediat. Procedura pe care aceștia trebuie să o urmeze atunci când ajung în țară poate fi una complexă și neclară, fiind implicați diverși actori. În aceste circumstanțe, copiii nu primesc informații clare cu privire la pașii următori, ceea ce are un impact negativ asupra bunăstării lor și asupra dreptului lor de a participa în luarea unei decizii ce-i vizează.

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Dezvoltarea centrelor de divertisment pentru copii și tineret, pentru activități extra curriculare, activități psihosociale, comunicare cu semenii lor, precum și altele. În multe localități au fost identificate spații în acest scop, dar este nevoie de sprijin pentru a pregăti spațiile respective și apoi ca acestea să funcționeze.
- Crearea spațiilor prietenoase pentru copii în CCTR și în vecinătatea acestora. Trebuie luate în vedere atât spațiile exterioare, cât și cele interioare.
- Identificarea programelor de ocupare a forței de muncă pentru tineret, unde aceștia pot obține sprijin în accesarea oportunităților de angajare atât online, cât și în persoană, programe de leadership, programe care să promoveze schimbul între semeni și cluburi de tineret, activități sportive și programe prin intermediul cărora pot fi informați în mod corespunzător cu privire la oportunitățile și situația lor, inclusiv prevenirea traficului de persoane.
- Propunerea soluțiilor incluzive, pentru a promova schimbul între copiii și adolescenții moldoveni și ucraineni.

PROTECȚIE

Persoane în vârstă

Nevoi și provocări identificate

- Există numeroase servicii pentru persoanele în vârstă. Cu toate acestea, accesul la aceste servicii este îngreunat din cauza restricțiilor de mobilitate sau a accesului limitat la informații.
- La Dondușeni există un spațiu dedicat persoanelor în vârstă, unde acestea pot socializa, pot primi asistență medicală și psihosocială. Acest tip de spații au fost identificate de alte regiuni ca fiind necesare.
- Persoanele în vârstă întâmpină adesea dificultăți în satisfacerea nevoilor de bază și, deși unele dintre acestea sunt interesate să caute mijloace suplimentare pentru a deveni autonome, acestea nu dispun de oportunități.
- Asistența în numerar este unul dintre stimulente pentru care persoanele în vârstă sunt de acord să primească refugiați și să devină familii gazdă. Deși există multe povești de succes în care ambele părți sunt avantajate ca urmare a acestui model de cazare, persoanele în vârstă pot fi supuse abuzurilor.

© UNHCR/Caroline Bach

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

Mai multe spații pentru persoanele în vârstă, rețele de sprijin reciproc, activități specifice de incluziune și de informare directă a acestora, precum și sprijin financiar.

PROTECȚIE

Violența bazată pe gen, traficul de persoane și securitatea

Nevoi și provocări identificate

- Riscul ridicat de abuz asupra femeilor și fetelor în zonele rurale, deoarece nu există procese de verificare corespunzătoare pentru multe dintre ofertele de locuri de muncă și de cazare făcute în CCTR sau pe site-urile oficiale. În plus, apare necesitatea de a face naveta în teritoriu, de obicei, prin intermediul unor mijloace de transport neînregistrate.
- Trebuie consolidate capacitățile autorităților publice locale pentru ca acestea să înțeleagă drepturile și obligațiile refugiaților din regiunile lor.
- Mulți dintre bărbații ucraineni nu dispun de acte și nu sunt eligibili pentru sprijin, conform criteriilor multor programe umanitare. Din cauza sprijinului limitat, în unele zone s-a înregistrat o creștere a numărului de bărbați ucraineni care trăiesc în stradă.

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Prevenirea violenței de gen prin ateliere de lucru pentru bărbați.
- Formare accesibilă pentru voluntari și alți actori relevanți (de ex., Academia de voluntari, formare pentru poliție și autoritățile de frontieră) în aspecte legate de violența de gen, drepturi și obligații, prevenirea traficului de persoane.
- Susținerea și replicarea întâlnirilor comunitare la o cafea, practicate în Căușeni. Femeile locale și femeile refugiate se întâlnesc pentru a-și împărtăși experiențele, practicile și se ajută reciproc pentru a se integra mai bine în societate. La ultima întâlnire a avut loc o discuție despre violența de gen.

Persoane cu nevoi speciale

Nevoi și provocări identificate

- Serviciile specializate pentru persoanele cu nevoi speciale, inclusiv pentru copii, sunt limitate. Este necesar să se îmbunătățească accesul la tehnologii de asistență atât pentru persoanele cu nevoi speciale, cât și pentru persoanele în vârstă.
- Accesibilitatea rămâne o problemă în mai multe sectoare, inclusiv în ceea ce privește cazarea și transportul. Sunt necesare ajustări rezonabile pentru a se asigura că persoanele cu nevoi speciale nu sunt dezavantajate și marginalizate în accesul la asistență umanitară și se integrează la nivel local. Această situație afectează bunăstarea persoanelor, inclusiv sănătatea lor mintală, și duce la izolare.
- Povară grea asupra îngrijitorilor, care, în majoritatea cazurilor, sunt femei.
- Multe servicii pentru acest grup, care erau disponibile la începutul situației de urgență, sunt acum închise. Acestea au constituit un element important de coeziune socială, deoarece au sprijinit, de asemenea, membrii comunității gazdă.

„Nu avem nevoie și nici nu vrem ca voi (asistenții umanitari) să faceți totul, vrem să învățăm și noi".

PROTECȚIE

Protecție și asistență juridică

Nevoi și provocări identificate

- Incertitudine cu privire la statutul legal al refugiaților și cât vor mai putea rămâne în țară.
- Lipsa de claritate cu privire la diferitele mecanisme de protecție, precum și la drepturile și obligațiile din cadrul fiecăruia dintre acestea.
- Asistența juridică este disponibilă pe întreg teritoriul țării și, deși serviciul a fost calificat ca fiind unul bun, mai sunt unele lacune.

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Formare pentru autoritățile publice locale, inclusiv pentru BMA, poliție și autoritățile de frontieră, în ceea ce privește protecția internațională.
- Consolidarea capacităților pentru persoanele din prima linie (lucrători umanitari, ONG-uri locale, manageri ai CCTR, asistenți sociali, Academia de voluntari etc.) într-o serie de subiecte legate de protecție, comunicare cu refugiații, management și măsuri de securitate.

Participanții au declarat că printre canalele lor preferate pentru a obține informații sunt: rețelele de socializare, paginile web și comunicarea în persoană

Acces la informații

Nevoi și provocări identificate

- Persoanele care pleacă din Ucraina nu dispun de informații actualizate cu privire la serviciile disponibile. Nu este clar ce servicii sunt oferite, cine le poate accesa și ce organizație este responsabilă. Există, de asemenea, multe organizații cu programe similare, ceea ce complică și mai mult lucrurile.
- Este dificil să se identifice surse de încredere.
- Totul este digitalizat și foarte centralizat, oamenii din zona rurală, care nu dispun de conexiune la Internet sau din afara CCTR nu au acces la informații.
- Nu sunt disponibile informații la punctul de trecere a frontierei.
- Persoanele în vârstă și cele fără conexiune Internet nu pot avea acces la informații.

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Amplificarea distribuției de informații, asigurându-se că persoanele care pleacă din Ucraina au acces la pagini web fiabile și la resurse offline.
- Consolidarea canalelor de comunicare, asigurând în același timp informații specifice fiecărui loc.
- Sesiuni de informare și acțiuni active de informare în persoană a refugiaților.
- Informare lunară/ bisăptămânală a autorităților publice și a organizațiilor locale, astfel încât acestea, aflându-se în prima linie, să poată dispune de informații fiabile.

PROTECȚIE

Coeziune socială

Nevoi și provocări identificate

- Ajutorul este concentrat în centrele urbane, în timp ce satele și zonele rurale cu o concentrație mare de refugiați nu sunt acoperite în mod corespunzător.
- Includerea refugiaților în comunitatea locală a fost una de succes, însă tensiunile sunt în creștere, deoarece membrii comunității gazdă consideră că refugiaților li se asigură mai multă asistență decât gazdelor.
- Unii participanți au raportat că există o lipsă de înțelegere din partea unor membri ai comunității gazdă cu privire la provocările cu care se confruntă refugiații pentru a se integra la nivel local și a se încadra în piața muncii. Deși refugiații se confruntă cu obstacole la încadrarea în muncă, unele comunități consideră că aceștia nu vor să lucreze, ceea ce sporește tensiunile.
- Membrii comunității se sprijină reciproc. Dar începe să se manifeste discriminarea, în special, în zonele vorbitoare de limbă rusă.
- Există preocupări în ceea ce privește transparența privind modul în care sunt alocate resursele pentru răspunsul la criza refugiaților.
- Refugiații ar trebui să fie implicați în activități locale, sprijinindu-se integrarea lor locală.

© UNHCR/Caroline Bach

„Suntem foarte recunoscători Republicii Moldova pentru ospitalitate și ne dorim să putem ajuta mai mult."

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Crearea centrelor comunitare care să concentreze ajutorul disponibil atât pentru refugiați, cât și pentru familiile gazdă, și să servească drept spațiu comun pentru întâlniri și evenimente sociale. În majoritatea localităților au fost identificate spații în acest sens. Astfel de inițiative trebuie să fie stabilite în strânsă colaborare și consultare atât cu comunitatea de refugiați, cât și cu cea gazdă.
- Lansarea unei campanii de advocacy în Republica Moldova pentru a promova coexistența pașnică între populația locală și refugiați. Aceasta ar trebui să includă informații despre cine este un refugiat, drepturile și obligațiile acestora, precum și activități ce combat stereotipurile și promovează coeziunea socială, cum ar fi gătitul, dansul și spectacole de teatru pentru a angaja comunitatea într-un schimb cultural; sau filme, evenimente live cu întrebări frecvente și alte evenimente incluzive de agrement și informare pentru întreaga comunitate.

PROTECȚIE

> Romii

„Romii analfabeți sunt ținuți în întuneric.”

Nevoi și provocări identificate

- Există multe provocări în ceea ce privește accesul la informații, cum ar fi limba (romani), analfabetismul, neîncrederea și lipsa unor canale pentru membrii comunității rome.
- Asistența juridică trebuie să fie adaptată la nevoile lor specifice, cum ar fi eliberarea de documente, statutul de apatridie, certificatele de naștere, contractele de închiriere a locuinței, precum și altele. Aceștia sunt conștienți de faptul că lipsa actelor le sporește vulnerabilitatea.
- Gătitul și asigurarea hranei pentru familiile lor îi face să se simtă confortabil și a rămâne împreună reprezintă o prioritate absolută, deoarece acesta este un element-cheie al vieții lor comunitare.
- Participanții se ciocnesc cu atitudini negative atunci când accesează asistență umanitară, de natură să-i marginalizeze și mai mult din cauza practicilor discriminatorii.
- Tratamentele și medicamentele sunt prea scumpe și greu de achiziționat. De asemenea, se confruntă cu bariere atunci când accesează serviciile medicale. A fost apreciat sprijinul psihologic primit la CCTR din Chișinău.
- Participanții au evidențiat practicile discriminatorii din școală împotriva copiilor romi, ceea ce afectează dorința copiilor și a familiilor acestora de a accesa educația, având ca urmare note proaste și, în cele din urmă, abandonul școlar. Unii membri ai comunității au raportat că nu consideră educația ca fiind o prioritate pentru copiii lor, ceea ce poate avea, de asemenea, un impact asupra accesului la educație.
- Participanții consultați și-au exprimat dorința de a accesa oportunități de angajare, dar nu le este clar cum să caute un loc de muncă; unii nu au actele necesare pentru a o face și nu-și cunosc drepturile și obligațiile în calitate de angajați. Faptul că nu au un venit reduce din oportunitățile lor de a căuta o locuință independentă și de a crea o situație confortabilă pentru familiile lor.

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Organizarea sesiunilor lunare de informare, precum și instrumente de comunicare în format audio și în limba romani. Consolidarea rolului și a beneficiilor mediatorilor romi în cadrul răspunsului la criza refugiaților, prin dezvoltarea capacităților și includerea acestora în spații relevante și coordonare.
- Dezoltarea spațiilor prietenoase pentru educație, în care copiii și adulții să poată învăța să citească și să scrie, să obțină sprijin pentru persoanele care vor să învețe limba, să se ofere lecții de învățare a limbii și educație digitală, precum și schimburi culturale. Pe lângă rechizitele școlare, este necesar să se sprijine accesul la dispozitive electronice pentru educație și comunicare online.
- Formare și îndrumare pentru căutarea unui loc de muncă, în legătură cu programele de cazare temporară.

NEVOILE DE BAZĂ

> Sprijin pentru cazare și protecție la fața locului, transport, securitate alimentară, igienă și articole de primă necesitate

Nevoi și provocări identificate

- Multe CCTR nu corespund standardelor de protecție, în timp ce altele nu sunt înregistrate, ceea ce limitează asistența primită de acestea.
- Îngrijorări cu privire la stabilitatea CCTR și cu privire la condițiile de trai, având în vedere insuficiența serviciilor în cadrul unor CCTR, diferența de standarde între acestea, apropierea sezonului rece, lipsa unor reguli și a unor procese clare atât pentru refugiați, cât și pentru manageri, lipsa aparatelor electrocasnice și a ustensilelor, precum și activitatea pe care o desfășoară personalul în cadrul CCTR în condiții de muncă precare. În plus, se consideră că CCTR nu încurajează oamenii să fie autosuficienți.
- Gătitul și asigurarea hranei pentru familiile lor, reprezintă o prioritate absolută pentru refugiați. La organizarea meselor în cadrul CCTR nu se ține cont de activitățile refugiaților: de exemplu, micul dejun este servit la ora 9:00, iar copiii merg la școală la ora 7:00.
- Orașele se confruntă cu o creștere semnificativă a cantității de deșeuri, în principal, din cauza vaselor și ustensilelor de unică folosință folosite pentru servirea meselor la CCTR, iar capacitatea acestora de gestionare a deșeurilor este limitată.
- Participanții au raportat că, în unele zone, nu există nici locuințe disponibile pentru închiriere și nici CCTR, singura opțiune de cazare posibilă fiind în cadrul familiilor gazdă. Familiile reușesc să coexiste, dar știu că acest lucru nu este sustenabil pe termen lung.
- Odată cu creșterea prețurilor, comunitățile de refugiați și de gazde au raportat dificultăți în a-și satisface nevoile de bază.
- În mediul rural, cu servicii limitate, refugiații trebuie să facă naveta pentru a le accesa. Transportul interurban este scump, iar rutele sunt limitate. Acest lucru reprezintă o provocare, de exemplu, în timpul înregistrării și verificării pentru asistența în numerar, în special pentru familiile numeroase.

„Nu există niciun stimulent pentru a trăi în afara CCTR, de ce să-mi fac griji pentru facturi când am totul pe gratis”.

NEVOILE DE BAZĂ

> Sprijin pentru cazare și protecție la fața locului, transport, securitate alimentară, igienă și articole de primă necesitate

© UNHCR/Andrew McConnell

- Accesul la apă este limitat în majoritatea zonelor rurale, prin urmare, igiena este o provocare, deoarece locuințele nu dispun de instalații corespunzătoare de alimentare cu apă și de canalizare.
- Participanții au raportat lipsa de claritate în ceea ce privește accesul la articolele de primă necesitate. Nu există suficiente informațiile referitoare la locul unde pot fi accesate și distribuția este inegală în cadrul CCTR și între zonele rurale și cele urbane.
- Deși au fost raportate lacune în ceea ce privește acoperirea, există o duplicare în ceea ce privește distribuția articolelor de primă necesitate în anumite zone și CCTR.

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Program de cazare temporară.
- Îmbunătățirea capacității de cazare existente în comunități în ceea ce privește locuințele sociale.
- Consolidarea schimbului de informații cu privire la transportul public disponibil.
- Ajutoarele în numerar reprezintă modalitatea preferată de asistență și ar trebui să fie preferată distribuției în natură.

SĂNĂTATE ȘI ALIMENTAȚIE

Nevoi și provocări identificate

- În timp ce accesul la serviciile de asistență medicală primară este disponibil, accesul la asistența medicală secundară sau terțiară rămâne o provocare. În plus, accesul la tratamente și medicamente specifice nu este accesibil.
- Au fost raportate diferențe în ceea ce privește schemele de vaccinare dintre Ucraina și Moldova, ceea ce reprezintă o provocare îndeosebi pentru accesul la educație în Republica Moldova.
- Participanții au subliniat importanța furnizării de informații pentru refugiați cu privire la modul în care se poate asigura accesul copiilor la serviciile de sănătate, în special, în timpul sezonului rece.
- Serviciile de sănătate mintală și sprijin psihosocial (MHPSS) au fost menționate ca fiind o prioritate. Participanții au raportat disponibilitatea limitată a serviciilor specializate MHPSS în locațiile în care s-au desfășurat consultările și dificultăți în ceea ce privește accesul la tratamente pentru bolile mintale.
- Unele tratamente medicale sunt mai scumpe în Republica Moldova decât în Ucraina, drept urmare multe familii au decis să se despartă și să revină în Ucraina.
- De regulă, serviciile de sănătate sunt oferite pentru toată lumea, fără distincție. Cu toate acestea, unii refugiați au raportat că s-au simțit discriminați în acest proces. Mai mult, participanții au raportat că, în unele cazuri, medicii sunt puțin reticenți în a da îndreptări refugiaților pentru tratament ulterior, deoarece aceștia nu sunt înregistrați oficial sub supravegherea medicului respectiv.

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Formare în domeniul primului ajutor medical pentru lucrătorii umanitari și pentru orice persoană interesată în localitate, în special pentru mamele tinere.
- Spitalele locale ar trebui să ia în considerare crearea unui program special pentru a angaja personal medical ucrainean care locuiește în zonă.

EDUCAȚIE

© UNHCR/Andrew McConnell

Nevoi și provocări identificate

- Există o lipsă percepută de locuri care să sprijine învățarea online, ceea ce reprezintă una dintre principalele interese ale refugiaților. Din cauza incertitudinii și a statutului elevilor, mulți dintre ei urmează sistemul educațional ucrainean sau ambele. Acest lucru implică dublarea costurilor pentru familie și dezvoltarea copiilor care studiază toată ziua fără timp de recreere.
- Nu sunt suficiente grădinițe și centre de îngrijire de zi.
- Educația de bază este oferită tuturor celor interesați, iar multe școli au primit sprijin pentru întreținere. Refugiații au menționat că copiilor le place să meargă la școală și că s-au integrat ușor.
- Unele persoane au menționat că educația online nu este o soluție și că copiii refugiați ar trebui să meargă la școală și să socializeze cu copiii moldoveni. În timp ce alții sugerează că este mai bine să existe școli ce urmează sistemul ucrainean.
- Conectivitatea și echipamentul insuficient reprezintă bariere pentru copiii înscriși în învățământul online.
- Copiii care locuiesc în afara centrelor urbane au dificultăți în a accesa școlile situate în orașele principale.
- Ar trebui să se acorde mai multă atenție copiilor și dezvoltării lor educaționale. Copiii sunt implicați strict în activitățile incluse în programul școlar, fără activități complementare care să promoveze dezvoltarea lor generală.

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Spații dedicate în care copiii refugiați să poată urma sistemul educațional ucrainean, să socializeze și să primească sprijin.
- „Centre educaționale pentru ucraineni”, o propunere din Cahul, de a amenaja în cadrul școlilor spații pentru refugiații care urmează cursuri online. Aceste spații promovează socializarea și interacțiunea între copii și previne izolarea și dezvoltarea comportamentelor antisociale.
- Sprijinirea înscrierii și includerii copiilor refugiați în sistemul național de educație.
- Asistență cu rechizite școlare, dispozitive electronice și conexiune Internet.
- Cursuri de studiere a limbilor.

MIJLOACE DE SUBZISTENȚĂ ȘI INCLUZIUNE

Nevoi și provocări identificate

- Accesul pe piața forței de muncă reprezintă o provocare din cauza instabilității situației, dar și din cauza oportunităților limitate din anumite regiuni. Majoritatea refugiaților doresc să lucreze, dar nu dispun de acte sau este posibil să se confrunte cu provocări suplimentare din cauza lipsei unui statut juridic previzibil și stabil. Salariile mici, diferențele culturale și lipsa programelor de ocupare a forței de muncă au fost, de asemenea, menționate ca bariere.
- Persoanele din Ucraina sunt profesioniști cu o experiență bogată în multe domenii și pot contribui activ la economia și dezvoltarea comunităților în care locuiesc, precum și a Republicii Moldova, în general.
- Refugiații ar trebui să aibă mai multe oportunități de integrare prin intermediul angajării și prin participarea la alte activități din comunitate, dar nu dispun de informații sau îndrumare pentru a o face.
- Limba este un subiect discutat la fiecare consultare, în timp ce unii susțin că rusa este o limbă comună ce poate fi folosită de ambele naționalități, alții consideră că învățarea limbii române ar trebui să fie o prioritate pentru a demonstra respect față de ospitalitatea țării și pentru o integrare mai rapidă în comunitatea locală. În plus, mulți refugiați din Ucraina refuză să comunice în limba rusă.

© UNHCR/Andrew McConnell

Soluții propuse și sugestii din partea comunității

- Consolidarea departamentelor muncii din cadrul municipalităților, astfel încât să poată oferi formare și sprijin în ceea ce privește ocuparea forței de muncă pentru refugiați.
- Servicii de sprijin în procesul de integrare, ce pot oferi îndrumare generică și sprijin de la caz la caz. Programul ar putea include cursuri de studiere a limbii, competențe tehnice, asistență juridică și antreprenoriat și capital inițial. Acest program ar putea fi deschis tuturor celor interesați și atât moldovenii, cât și ucrainenii ar putea beneficia unii de alții.
- În concordanță cu punctul anterior, refugiații ar putea fi luați în considerare în continuare pentru posturi în contextul răspunsului la criza refugiaților.
- Cursuri de studiere a limbii.